

НОВИ САД - На данашњи дан 1864. године умро је српски језички и правописни реформатор Вук Стефановић Караџић, творац новог правописа и књижевног језика. Описменио се у родном селу код рођака трговца, потом у школи у Лозници и затим у манастиру Трноша. Током Првог српског устанка био је писар код устаничког војводе Ђурчије, затим учитељ у Београду и цариник на Дунаву код Кладова. После пропасти устанка 1813. и одласка у Беч почео је да сакупља народне песме и умотворине и да ради на српском правопису и језику уопште. Убрзо је објавио прву збирку народних песама и "Писменицу" (граматика) а 1818. "Српски рјечник". Писао је и историјска сведочанства (више сећања), бавио се неком врстом етнографије, организовао истраживања широм српских земаља и водио је огромну преписку. Његови односи са књазом Милошем Обреновићем прошли су кроз разне фазе али је са врхом српске цркве посебно Карловачке митрополије био у веома лошим односима. Митрополит Стратимировић, човек ретке учености и културе, сматрао је да је његова језичка реформа примитивна и да одбацује читаву српску језичку и књижевну традицију, а његов превод Новог Завета оцењен је тада као скандалозан (пошто није познавао класичне језике превод је рађен са немачког). Временом је стекао углед међу интелектуалцима Европе, чак и код таквих умова какви су били Гете или Ранке, универзитет у Јени прогласио га је почасним доктором. Његове идеје однеле су одлучујућу превагу 1847. када су изашле "Песме" Бранка Радичевића, писане "Вуковим језиком", а Ђура Даничић је текстом "Рат за српски језик и правопис" доказивао оправданост Вукове реформе. Његови посмртни остаци пренети су 1897. из Беча у Србију и положени су у порту Саборне цркве у Београду, насупрот Доситеја Обрадовића.

